

Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17690>

Özet

Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i, Ali Arslan taraf?ndan 2006 y?l?nda geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **Bilgisayar Destekli E?itim** süreçlerine ili?kin alg?lad?klar? yeterlilik düzeylerini ölçmektir. Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahiptir ve toplam 20 maddeden olmaktadır. Yapılan psikometrik analizler sonucunda ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?u (Cronbach Alpha = 0.94) ve faktör analizi için uygun istatistiksel ko?ullar? sa?lad??? (KMO = 0.86) tespit edilmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak yan?lanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik Alg?s?, Bilgisayar Destekli E?itim, Cronbach Alpha, KMO, Psikometrik Ölçek, E?itim Teknolojisi.

Yazarlar

Ali Arslan

Amaç

Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i, bireylerin bilgisayar teknolojilerini öğrenme ve bunlar? e?itim ortamlar?nda etkili bir şekilde kullanma kapasitelerine dair inançlar?n? ve güven düzeylerini saptamak amacıyla geli?tirilm?tir. Bu araç, özellikle e?itim bilimleri ve teknoloji entegrasyonu alanlar?nda, öğrencilerin veya öğretmenlerin teknoloji kullan?m?na yönelik psikolojik bariyerlerini veya te?vik edici alg?lar?n? belirlemek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçe?in geli?tirilmesindeki temel motivasyon, teknoloji kullan?m?n?n yaygınlığı e?itim ortamlar?nda bireysel yeterlilik alg?s?n?n ba?ar? ve adaptasyon üzerindeki güçlü etkisini ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamaktır.

Yapı

Ölçek, sosyal bilişsel teori çerçevesinde tanımlanan **öz yeterlilik (Self-Efficacy)** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair kişisel yarg?s?n? ifade eder. Bu ölçek özelinde yapı, bireyin bilgisayarlar? öğrenme, kullanma ve bunlar? e?itimsel amaçlar do?rultusunda uygulama konusundaki güvenini kapsamaktadır.

Ölçek, yapılan faktör analizleri sonucunda tek bir boyutta toplanan 20 maddeden olmaktadır. Bu tek boyut, genel olarak Bilgisayar Destekli E?itime yönelik algılanan yeterlili?i temsil etmektedir. Bu monolitik yapı, ölçe?in odakland??? psikolojik yap?n?n spesifik ve tutarlı oldu?unu

göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizlere haz?rl?k a?amas?nda, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu de?erlendiren istatistiksel testler yap?lm??t?r.

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Katsay?s?: KMO de?eri **0.86** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, örneklem yeterlili?inin mükemmel düzeyde oldu?unu ve verilerin faktör analizi için son derece uygun oldu?unu göstermektedir.

Barlett Küresellik Testi: Barlett Testi anlaml?lık de?eri **0.000** ($p < 0.001$) olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuç, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matristen anlaml? ölçüde farklı oldu?unu, yani veri setinin faktörle?tirilebilir oldu?unu do?ulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı?ın belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen güvenilirlik katsay?s? oldukça yüksektir.

Cronbach Alpha ?ç Tutarlılık Katsay?s?: **0.94** olarak bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in ara?tırma amaçları için üstün bir güvenilirliğe sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, ke?fedici faktör analizi (KFA) kullan?larak geli?tirilmemiştir. Analizler sonucunda ölçe?in yap?s?nın **tek boyutlu** oldu?u belirlenmiştir. Bu tek boyutlu yap?, tüm 20 maddenin, bireylerin bilgisayar destekli e?itime yönelik genel öz yeterlilik alg?s?n? ölçmek üzere tasarland??n? teyit etmektedir.

Tek boyutlu yap?nın netli?i ve yüksek faktör yükleri, ölçe?in yap?salsal olarak sağlam oldu?unu ve ölçmek istedi?i tek bir psikolojik yap?y? ba?ar?yla izole etti?ini göstermektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmemiştir)

Format: Öz bildirim (Self-Report) Ölçe?i

Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: E?itim alan?nda bilgisayar teknolojileriyle etkile?imde bulunan bireyler (Ö?renciler, ö?retmen adaylar? veya e?itimciler).

Ya? Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri ve yeti?kin e?itimciler.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada üniversite düzeyindeki ö?rencilere uygulanm??t?r.

Ölçekleme Metodu: 5'li Likert Derecelendirme. (1= Kesinlikle Kat?lm?yorum - 5= Kesinlikle Kat?l?yorum)

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik, E?itim Teknolojileri, Faktör Analizi, Kaiser-Meyer-Olkin, Barlett Testi, Tek Boyutlu Ölçek, Bilgisayar Destekli E?itim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali Arslan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresi: aliarslan@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Olas? Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, 2006 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için do?rudan sorumlu yazar Ali Arslan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri içeren makale ba?lant?s? (DOI/Journal Link) mevcuttur: efdergi.ibu.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: bilgisayar-destekli-egitime-iliskin-oz-yeterlilik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arslan, A. (2006). Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i. *Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 191-198.

Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, tek boyut ve 20 maddeden olu?maktadır.

Örnek Madde: Bilgisayar? öğrenme konusunda kendime oldukça güveniyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM